

Suomen UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -mallin toinen seurantatapaaminen

Seurantatapaamisen sisältö

Suomen UNICEFin ja kunnan välinen toinen Lapsiystävällinen kunta -työn seurantatapaaminen järjestetään, kun kunnan ensimmäisestä seurantatapaamisesta on kulunut noin vuosi. Toisen seurantatapaamisen tavoitteena on tarkastella kunnan Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman toimenpiteiden etenemistä sekä mallin pääperiaatteiden toteutumista. UNICEF on perehtynyt kunnan tietoihin ja materiaaleihin ennen tapaamista.

Seurantatapaamisen lomake

Suomen UNICEF kirjaa seurantatapaamisen lomakkeelle, miten kunnan Lapsiystävällinen kunta -työ on edistynyt, tapaamisessa yhdessä kunnan Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmän kanssa keskusteltuja asioita sekä Suomen UNICEFin edellytyksiä kunnalle jatkotyön osalta. Seurantatapaamisissa varmistetaan, että työ etenee kunnassa mallin työvaiheiden, ohjeistusten ja pääperiaatteiden mukaisesti. Seurantatapaamisissa tarkastellaan myös, tukeeko kunnan koordinaatorakenne ja viestintä kehittämistyötä.

Lomake koostuu viidestä osiosta:

1. Taustatiedot
2. Kunnan Lapsiystävällinen kunta -työn koordinaatorakenne sekä Lapsiystävällinen kunta -työn toimintaedellytykset
3. Lapsiystävällinen kunta -työn viestintä
4. Lapsiystävällinen kunta -työn toimintasuunnitelma
5. Lapsiystävällinen kunta -työn seuraavat askeleet

Mitä kunnan tulee huomioida seurantatapaamisen jälkeen

Suomen UNICEF toimittaa seurantatapaamisen lomakkeen kunnalle viimeistään kahden viikon kuluessa tapaamisesta. Jotta kunta voi edetä Lapsiystävällinen kunta -työssä mallin ohjeistusten ja pääperiaatteiden mukaisesti, **kunnan on otettava huomioon tähän lomakkeeseen osioiden 2–4 yhteyteen kirjatut UNICEFin kehittämissuositukset**. Kun kunta on tehnyt tarvittavat muutokset, se ilmoittaa tästä UNICEFille.

1. Taustatiedot

Tapaamisen ajankohta pvm/kk/vuosi

Kunta

Lapsiystävällinen kunta -työn ajanjakso, jota seurantatapaaminen koskee:

Muuta taustatietoa seurantatapaamiseen liittyen

Riihimäki on aloittanut mallissa vuonna 2020. Ensimmäinen LYK-tunnustus saatu keväällä 2023. Nyt siis kyseessä toinen kaksivuotinen toimintasuunnitelmakausi. 1. seuranta UNICEFin kanssa pidettiin kesäkuussa 2024.

Kunnan edustajat seurantatapaamisessa

Paikalla:

Hannele Saari, koordinaatioryhmän puheenjohtaja, kaupunginhallituksen edustaja
Outi Ervasti, sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala, opetuspäällikkö
Niina Honko, sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala, kirjastonjohtaja
Liisa Kauppi-Haarma, sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala, oppimisen ja hyvinvoinnin tuen asiantuntija
Iris Kekki, nuorisovaltuuston pj.
Marjo-Kaisa Konttinen, sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala, hyvinvointikoordinaattori, koordinaatioryhmän sihteeri, Unicef -yhdyshenkilö
Milla Nikkinen, Riihimäen vanhempainyhdistys, yhdistysten edustaja
Karoliina Salminen, sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala, projektkoordinaattori
Minttu Särssi, sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala, maahanmuuttajaopeuksen koordinaattori
Päivi Sundman, kaupunkitekniikka, viheralueet

Koordinaatioryhmässä, mutta ei paikalla tänään:

Minna Belik, koordinaatioryhmän varapuheenjohtaja, sivistyksen ja hyvinvoinnin lautakunnan edustaja
Lytte Aaltonen, elinvoiman toimiala, vt. vastaava kulttuurituottaja
Terhi Joki, sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala, varhaiskasvatuspäällikkö
Mirva Harju, hallinto ja konserni -toimiala, viestinnän asiantuntija
Arja Hietanen, tekninen toimiala, kuljetuskoordinaattori
Petri Hirvonen, hallinto ja konserni -toimiala, hallintojohtaja
Kari Jukarainen, sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala, Riihimäen lukion ja aikuislukion rehtori
Okko Lausmaa, nuorisovaltuuston edustaja
Marisa Tanner, hallinto ja konserni -toimiala, kotoutumisasiantuntija
Minttu Vettenterä, Riihimäen Erityiset ry., yhdistysten edustaja
Marjukka Saarinen, Riihimäen evlut. –seurakunta, johtava varhaiskasvatuksen ohjaaja
Veera Nurmo-Jousmäki, lähijohtaja, Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Okko Lausmaa, nuorisovaltuuston edustaja
Mari Rissanen, sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala, varhaiskerhojen kehittäjä
Marko Laitinen, sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala, nuorisopalvelupäällikkö
Niina Matkala, elinvoiman toimiala, kaavoituspäällikkö

Mitä lisäarvoa LYK-työ on tuonut:

- Huomannut oleva muistuttelijan asemassa kaupunginvaltuutetuille ja hallitukselle. Vieläkin epätietoisuutta siitä, mitä LYK-työ tarkoittaa ja miten se näkyy kaupungin toiminnoissa ja asiakirjoissa, mutta koko ajan ollaan menty eteenpäin.
- Kympin todistukset jaettu kaikille oppilaille.

- LYK-tavoitteet ja toimenpiteet linkittyvät vahvasti opetuksen ja kasvatuksen toimialaan. Lasten ja nuorten äänen kuuluminen parantunut, esim. OPS-uudistuksen myötä.
- Maahanmuuttoasioiden ja maahanmuuttajalasten huomiointi parantunut.
- Harrastamisen Suomen mallin edelleen kehittäminen.
- Hyvinvointikoordinaattorin ja LYK-työn yhdistäminen.
- Lasten osallistaminen kaupunkisuunnittelussa.
- Lapsen edun edistäminen.

Suomen UNICEFin edustajat seurantatapaamisessa

Oona Kareinen ja Erika Turunen

2. Kunnan Lapsiystävällinen kunta -työn koordinaattorirakenne sekä Lapsiystävällinen kunta -mallin toimintaedellytykset

Lapsiystävällinen kunta -koordinaattori

- Kunta on nimennyt Lapsiystävällinen kunta -koordinaattorin ☒ kyllä ☐ ei
- Koordinaattori on pysynyt samana kuluneen toimintakauden aikana ☐ kyllä ☒ ei
- Kunta on varmistanut, että koordinaattorin työnkuvassa on varattu Lapsiystävällinen kunta -työlle riittävästi työaikaa ☒ kyllä ☐ ei
- Kunta on varmistanut, että koordinaattoriksi valitulla henkilöllä on tarvittava tieto, taito ja ymmärrys laaja-alaisen kehittämistyön koordinoitiin ja johtamiseen sekä lapsen oikeuksien edistämiseen kunnassa ☒ kyllä ☐ ei
- Kunta on varmistanut, että koordinaattorilla tarvittava mandaatti ja tuki kunnan johdolta Lapsiystävällinen kunta -työn toteuttamiseksi koko kunnan tasoisena yhteisenä työnä ☒ kyllä ☐ ei

Huomioidut koordinaattorin toimintaedellytyksiin liittyen

Vuoden 2025 alusta Marjo-Kaisa toiminut koordinaattorina, aikaa mennyt jonkin verran perehtymiseen. Siirtymä meni sujuvasti, koska Marjo-Kaisa on ollut aiemminkin mukana koordinaatioryhmässä.

Koordinaattorin mukaan LYK-työ nivoutuu hyvin hänen muihin työtehtäviinsä hyvinvointikoordinaattorina. Yhteistyötä tehdään koko kunnan kanssa ja järjestöjen kanssa niin hyvinvointikoordinaattorin kuin LYK-koordinaattorin tehtävistä käsin ja nämä on saatu yhdistettyä. Yhteistyö LYK-koordinaatioryhmän puheenjohtajan/hallituksen puheenjohtajan kanssa on toiminut erinomaisesti ja työtä on tehty ihan konkreettisissakin asioissa yhdessä.

Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmä

- Kunta on nimennyt Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmän ☒ kyllä ☐ ei
- Kunnan koordinaatioryhmän kokoonpano on pysynyt samana ☐ kyllä ☒ ei
- Kunta on varmistanut, että kunnan henkilöstöön kuuluville koordinaatioryhmän jäsenille on varattu riittävästi aikaa Lapsiystävällinen kunta -työlle. ☒ kyllä ☐ ei
- Kunta on varmistanut, että koordinaatioryhmässä on edustettuina kunnan kaikki eri toimialat ja muut keskeiset toimijat, kunnan luottamushenkilö/-öitä ja kunnan viestintä ☒ kyllä ☐ ei
- Kunta on kutsunut koordinaatioryhmään tarvittavat kunnan ulkopuoliset keskeiset toimijat, kuten hyvinvointialueen työntekijän. (Mukaan kutsutaan myös muita aktiivisia toimijoita, jotka edistävät lapsen oikeuksia kunnassa, kuten kolmannen ja neljännen sektorin edustajia ja/tai elinkeinoelämän edustajia.) ☒ kyllä ☐ ei
- Kunta on varmistanut, että koordinaatioryhmässä on lasten ja nuorten edustaja/t tai lasten osallisuus varmistettu muulla tavoin ☒ kyllä ☐ ei

- Kunta on varmistanut, että koordinaatioryhmällä on tarvittava mandaatti ja tuki kunnan johdolta Lapsiystävällinen kunta -työn toteuttamiseksi koko kunnan tasoisena yhteisenä työnä. ☒ kyllä ☐ ei
- Koordinaatioryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja edistänyt, seurannut ja arvioinut Lapsiystävällinen kunta -työtä kunnassa. ☒ kyllä ☐ ei

Kunnan koordinaatioryhmän omat huomiot toimintaedellytyksiin liittyen

Koko koordinaatioryhmä tavannut kerran kuussa. Nyt päätetty, että isompi ryhmä kokoontuu kahden kuukauden välein ja työnyrkki kahden kuukauden välein. Näin saadaan sujuvoitettua työtä. Jokaiselle koordinaatioryhmän jäsenelle pyritty löytämään joku tavoite, johon oma työ erityisesti nivoutuu, jotta saadaan sitoutettua eri toimialat lapsiystävällinen kunta – työhön.

Kunnan toimintaympäristössä tapahtuneet tai tapahtumassa olevat muutokset, jotka vaikuttavat Lapsiystävällinen kunta -työhön:

Ei mitään isompia muutoksia tiedossa. Hyvinvointialueelta on saatu edustaja mukaan. Yhdistysten osallistuminen hiljaisempaa. Luottamushenkilömuutokset mahdollisia uuden valtuuston järjestäytyessä.

Suomen UNICEF kiittää kunnan koordinaattoriin ja koordinaatorakenteeseen liittyen

Hienoa sitoutunutta työtä, jossa vastuuta saatu jaettua eri toimijoiden kesken ja kunnassa näkyy koko kunnan sitoutuminen. Hienosti löydetty jokaiselle koordinaatioryhmän jäsenelle oma paikka jossain työryhmässä edistäen jotain tiettyä tavoitetta.

Suomen UNICEFin suositukset ja edellytykset kunnalle Lapsiystävällinen kunta -työn koordinaatorakenteeseen liittyen

Lasten ja nuorten toive on, että LYK-koordinaatioryhmän kokoukseen voisi osallistua useampi nuori. Tätä mahdollisuutta hyvä pohtia. Myös osallistumisen tapoja voi ja kannattaa pohtia yhdessä lasten ja nuorten kanssa – mikä on heille luonteva tapa osallistua?

Pohdittavaksi tulevaisuudessa, voisiko LYK-koordinaatioryhmä ja Yhteisövaikuttavuustyön tiimi integroitua yhteen kunnan puolelta. Toimisiko tämä rakenne Riihimäellä?

3. Lapsiystävällinen kunta -työn viestintä

Miten kunta aikoo viestiä / on viestinyt kuntalaisille, lapset mukaan lukien, Lapsiystävällinen kunta -työstä?

Kunnalla erinomaiset ja kattavat verkkosivut, jossa kootusti tietoa Riihimäen Lapsiystävällinen kunta -työstä. Erityiskiitos tavasta, jolla olette tehneet lapsen oikeudet eläväksi ja otellen tekemänne toimet yleisperiaatteittain.

Kiitos myös siitä, että sivulle on laitettu julkiseksi seurantamuistiot ja koko koordinaatioryhmän kokoonpano (päivittää nämä). Hienoa, että olette laittaneet esille myös UNICEFin koulutuskalenterin ja kannustatte myös kunnan yhdistyksiä ja yrityksiä osallistumaan koulutuksiin.

Arvioinnin yhteydessä on todettu, että viestinnän kokonaiskoordinaatiossa on ollut haasteita ja viestintää on tehty pistemäisesti eri alueittain. Olette ratkaisseet asiaa kutsumalla viestijän mukaan kokouksiin pyrkien näin kehittämään kokonaisviestintää. Nyt saadun tiedon mukaan viestijä on ollut paikalla ja täten viestintää on saatu kehitettyä.

Kunta viime tapaamisessa:

Yleinen tiedottaminen on koettu toimivaksi, mutta edelleen on tunne, että viestintä on jäänyt vähäiseksi. Jatkosuunnitelmissa on, että toimintasuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä avattaisiin enemmän ja näin kerrotaisiin kuntalaisille tarkemmin mitä ollaan tekemässä. On myös tarkoitus avata LYK-työtä enemmän, jotta kuntalaiset ymmärtäisivät paremmin, mistä LYK-työssä onkaan oikeastaan kyse.

Koordinaatioryhmässä oli edellisellä tosu-kaudella kutsuttuna viestintä, mutta edustaja oli vaihtuva. Nyt ryhmään on nimetty yksi pysyvä viestinnän edustaja, jotta asiat etenevät sujuvammin.

Kunta tapaamisessa nyt:

Kuluneen vuoden aikana viestinnän edustaja on ollut aktiivisesti työssä mukana. Jokainen työryhmä on osallistunut koontien sisältöjen tuottamiseen. Erityisesti lapsen oikeuksien viikolla / marraskuussa viestintä nostanut asioita esiin. Muulloin satunnaisemmin, voisi olla enemmänkin. Viestintä suhtautuu myönteisesti LYK-työstä viestimiseen. Nettisivut ovat kehittyneet hienoon suuntaan.

Lapsille ja nuorille viestiminen: Kehittämistä olisi siinä, miten kaikille lapsille ja nuorille viestitään, erityisesti LYK-työstä. Lapsen oikeuksista varmasti sen sijaan tietoa on.

Miten kunta aikoo viestiä / on viestinyt kunnan organisaation sisällä Lapsiystävällinen kunta -työstä, ml. luottamushenkilöille?

Viime seurannassa todettu, että sisäinen viestintä on painottunut perehdytysten kautta viestimiseen LYK-työstä uusille työntekijöille. Koko henkilöstö on saanut osallistua työajalla Lapsistrategian koulutuksiin ja koulutuksista viestitään luottamushenkilöille aktiivisesti.

Lapsiparlamentin kokoontumisissa on kerrottu ajankohtaisista asioista ja niihin on pyydetty lapsilta näkemyksiä ja palautetta. Nuorisovaltuusto on jakanut myös LYK-tietoa nuvan omassa somessa. Nuorisovaltuuston tutorit nimetty lapsiparlamenttiin.

Tapaamisessa keskusteltu:

Jatketaan samalla tavalla. Perehdytyskansioon uusille luottamushenkilöille lisätään tietoa LYKistä ja koulutuksista. Lautakuntien perehdytysmateriaaleihin lisätään myös tietoa LYKistä. Sisäinen viestintä koetaan toimivaksi. Koordinaatioryhmän jäsenet kokevat, että sisäistä viestintää on myös se, kun työstämme asioita yhdessä. Kehitettävää on siinä, että muistetaanko aina mainita se, että mikä liittyy lapsiystävällinen kunta -työhön.

UNICEFin puolelta tiedoksi, että kaikille luottamushenkilöille lähetetään kirje elokuussa, jossa kerrotaan lapsen oikeuksista ja lapsiystävällinen kunta -työstä.

Suomen UNICEF kiittää kunnan Lapsiystävällinen kunta -työn viestintään liittyen

Erityiskiitos siitä tavasta, miten olette jaotelleet lapsen oikeuksia ja miten olette tehneet ne eläväksi konkreettisten esimerkkien kanssa!

Suomen UNICEFin suositukset ja edellytykset Lapsiystävällinen kunta -työn viestintään liittyen

Kannustamme jatkossakin:

- Toteuttamaan laajamittaista viestintää LYK-työn toimintasuunnitelman toimenpiteistä ja lapsen oikeuksista sekä kunnan sisällä että kuntalaisille, ml. lapset ja nuoret.
- ottamaan mukaan kuntanne lapsia ja nuoria vielä entistäkin aktiivisemmin mukaan viestinnän suunnitteluun ja toteutukseen.
- käyttämään laajasti eri viestintäkanavia.

- pohtimaan, tarvitseeko kunnassanne eri kohderyhmät erilaista, kohderyhmäkohtaista viestintää.
- pohtimaan, miten varmistetaan, että kunnan eri tilanteissa elävät ja eri taustoista tulevat lapset ja nuoret saavat tietoa LYK-työstä ja lapsen oikeuksista.
- Kannattaa hyödyntää Suomen UNICEFin LYK-viestintävinkkiopasta. Opas löytyy Lapsiystävällinen kunta -digipalvelun kuntakohtaisesta osiosta Hyödylliset linkit -otsikon alta.
- Kannattaa hyödyntää myös Lapsiystävällinen kunta -koordinaattoreiden Teamsiin koottuja hyviä käytäntöjä viestintään liittyen. Koonti löytyy Teamsin Viestintä-kansion alta.
- Kaikissa kunnan LYK-viestinnän kysymyksissä voi olla yhteydessä Suomen UNICEFin viestinnän asiantuntija Maija Puskaan, majja.puska@unicef.fi.

4. Lapsiystävällinen kunta -työn toimintasuunnitelma

Onko toimintasuunnitelma tehty Lapsiystävällinen kunta -mallin ohjeistusten mukaisesti?

1. Kunta on valinnut toimintasuunnitelmaan tavoitteiksi sellaisia indikaattoreita, jotka ovat kunnassa tasolla 1—2. ☒ kyllä ☐ ei ☐ osittain
2. Toimenpiteiden tulosten arvioimiseksi on asetettu konkreettiset mittarit. ☐ kyllä ☐ ei ☒ osittain
3. Ainakin yksi toimintasuunnitelman tavoitteista on valittu yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Tavoitteen teema on noussut esiin nykytilan kartoituksen lasten kuulemisen yhteydessä. ☒ kyllä ☐ ei ☐ osittain
4. Lasten osallisuus on varmistettu toimintasuunnitelman toimenpiteissä (silloin kun se mahdollista). ☒ kyllä ☐ ei ☐ osittain
5. Toimenpiteissä on varmistettu, että ne ulottuvat laajasti kunnan eri toimialoille. ☐ kyllä ☐ ei ☒ osittain
6. Toimenpiteissä on varmistettu, että niiden avulla saadaan aikaan pysyviä muutoksia kunnan lasten ja nuorten elämässä. ☒ kyllä ☐ ei ☐ osittain

Suomen UNICEF kiittää kuntaa toimintasuunnitelmassa ja sen toteuttamisessa

Toimintasuunnitelma on laaja ja monipuolinen. Toimintasuunnitelmassa on 6 tavoitetta ja 28 toimenpidettä. Olette edistäneet tavoitteita ja toimenpiteitä hienosti, suunnitelman mukaan, pitäen lapset ja nuoret mukana.

Suomen UNICEFin edellyttämät (yleiset) muokkaukset/muutokset toimintasuunnitelmaan

- Tarkistakaa vielä kesken olevien toimenpiteiden osalta **mittarit** – mittaavatko ne toimenpiteen tulosta (kertovatko, mitä on tehty ja miten siinä on onnistuttu?) eivätkä niinkään sitä, miten itse toimenpide on toteutunut.
- Tehkää kesken olevien toimenpiteiden osalta **suunnitelma toteutuksesta** – mitä tulevan vuoden aika tarkoitus vielä tehdä?
- Kirjatkaa toimintasuunnitelmaan jokaisen tavoitteen alle **tavoitteen eteneminen**.
- Toimintasuunnitelmaan **on mahdollista lisätä vielä tässäkin vaiheessa uusia toimenpiteitä**. Niistä kannattaa tehdä mahdollisimman konkreettisia ja mitattavia.
- Arvioinnissa edellyttämme, että toimenpiteet ovat valmiita!

Suomen UNICEFin tavoitekohtaiset huomiot, suositukset ja edellytykset kunnan toimintasuunnitelmaan:

Tavoite 1. Kunnan paikallinen perusopetussuunnitelma ohjaa lapsen oikeuksien toteuttamista käytännön tasolla ja paikallisesti, valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita konkretisoiden. (ind. 4)

Yleistä

Lapsen oikeudet kunnan rakenteissa. Lähtötaso 2, tavoitetaso vähintään 3. Kolme toimenpidettä, tehtynä 1/3 (suoritettu 50 %)

Muistiin taso 3: Paikallinen OPS kunnioittaa lapsen oikeuksia sanoittamalla niitä ja osin viemällä niitä käytäntöön. Paikallinen OPS kuvaa joillakin käytännön esimerkeillä lapsen oikeuksien käsittelyä opetuksessa ja lapsen oikeuksien huomioimista koulun toimintakulttuurissa.

Tätä tavoitetta ei ehditty käsittelemään seurantatapaamisessa.

Edellytykset

Ei edellytyksiä, suunnitelman mukaan toteutettu toimenpiteet

Huomiot ja suositukset

TP1: Opetussuunnitelman päivittäminen 2024 siten, että se huomioi lapsen edun, oikeudet ja osallisuuden sekä konkreettiset toimenpiteet niiden edistämiseksi. **(tehty)**

1. seurannassa keskustelua: *Opetussuunnitelmaa ollaan päivittämässä, esim. että lapsi tulee kuulluksi, lapsen oma näkemys kirjattaisiin pedagogisiin asiakirjoihin jne. Tällä hetkellä kuvaukset ovat aikuisten näkemyksiä. Tarkoituksena myös samalla muokata lomakkeita siten, että mm. kuulemislomakkeeseen lisättäisiin kohta, johon kirjataan lapsen oma näkemys. Myös teknisen kehittäjän kanssa asiaa edistetään.*

→ Varmistus: oliko tämä toteutunut näin? Kirjatkaa tarkemmin tuloksia, tulemme kysymään näitä arviointitapaamisessa.

1. seurannassa: *Opetussuunnitelmaan on kirjattu, miten lapsia tulee kuulla. Kirjatkaa tämä lasten ja nuorten osallistamiskohtaan.*

→ Varmistus: onko tämä toteutettu? Kirjatkaa tulokset.

TP2: Opetussuunnitelman muutokset käydään rehtorien kanssa läpi ja rehtorit käyvät muutokset läpi omissa kouluissaan

→ Hyvä!

TP3: Oppilaan kuuleminen lapsen koulunkäyntiin ja oppimiseen liittyvissä asioissa.

Osallisuutta arvioidaan luokan hyvinvointikyselyn avulla.

→ Pohdittavaksi: Mitä pitää vielä tehdä, jotta oppilaiden kuuleminen vakiintuu koulunkäyntiä ja oppimista koskevilla asioilla? Mikä on suurin haaste tällä hetkellä? (Perusopetuslain muutokset, vaikutukset?)

Tavoite 2. Lapsi yksilönä: Kunnassa on käytössä selkeät ohjeistukset lapsen edun ensisijaisen huomioon ottamisen systemaattiseksi toteuttamiseksi. Lapsen edun arvioimista tekee yhdessä pätevien ammattilaisten joukko. (ind. 22)

Yleistä

Lapsen etu. Lähtötaso 1, tavoitetaso vähintään 2. Tällä hetkellä arvioitu, että 40 % tavoitteesta saavutettu.

Muistiin taso 2: Toteutuu jossain määrin. Lapsen edun ensisijaisen huomioon ottamisen toteuttamisen tueksi on kunnassa laadittu ohjeistuksia joillakin toimialoilla. Ohjeita hyödynnetään jonkin verran.

Taso 3: Lapsen edun ensisijaisen huomioon ottamisen systemaattisen toteuttamisen tueksi on kunnassa käytössä selkeät ohjeistukset, joita eri toimialojen työntekijät hyödyntävät jonkin verran yksittäistä lasta koskevilla hallinnollisissa päätöksissä.

Edellytykset

Tavoitteessa on erinomaiset toimenpiteet, jotka toteutuessaan varmistavat lapsen edun ensisijaisen huomioon ottamisen. Varmistakaa toimenpiteiden eteneminen suunnitellusti heti kun OPH:n ohjeet ovat tulleet ja kirjatkaa toteumat mittareihin.

Tämänhetkisistä kirjauksista ei saa riittävässä määrin selville, onko ohjeistus tehty, onko se nähtävillä, onko prosessi ja rakenteet edenneet, onko koulutusta järjestetty ja miten lapsen oikeudet, lapsen etu ja lapsen kuuleminen tässä mallissa on toteutettu. Kirjatkaa nämä toimenpiteittäin asioiden edetessä. Halutessanne voitte välittää ohjeistuksen meille katsottavaksi, jos toivotte siihen UNICEFin kommentteja.

Huomiot ja suositukset

TP1: Riihimäellä laaditaan malli ja kirjalliset ohjeet lapsen edun yksilöarvointiin lasta koskevilla hallinnollisissa päätöksissä.

- ➔ Hyvä, että tämä toimenpide eriytetty.
 - Tämä on kunnan mukaan edennyt, mutta viimeistellään OPS-muutosten jälkeen OPH:n ohjeiden mukaisesti. Prosessikuvausta on jo tehty.
- ➔ Kuulemisen tavat kannattaa myös kirjata malliin. Käytetäänkö jotain menetelmää esim. kuvia? Kuka kuulee ja miten?

TP2: Tiedottaminen kaupungin sisäisesti ja ulkoisesti Malli ja kirjalliset ohjeet lapsen edun yksilöarvointiin

- ➔ Nämä tehdään syksyllä (ks. edellisen toimenpiteen kirjaukset).

TP3: Tavoitteen vastuuhenkilöt / mallin kehittämisestä vastaavat viranhaltijat perehdytetään lapsen edun ensisijaisuuden periaatteen soveltamiseen ja menettelytapoihin.

- ➔ Nämä ei ole vielä toteutuneet. Tärkeää tehdä suunnitelma, jolla perehdytykset saadaan toteutettua hyvissä ajoin ennen arviointia.

TP4: Mallin ja ohjeistuksen käyttöönotto koko kaupungin tasolla varmistetaan kouluttamisen ja mentoroinnin kautta.

- ➔ Tämä ei ole vielä toteutunut. Menee loppusyksylle tai keväälle 2026. Tärkeä tehdä suunnitelmat tälle hyvin, jotta saadaan toteutettua ennen vuoden päästä tulevaa arviointia.

Kunnan kommentit tapaamisessa:

- Varhaiskasvatuksessa on tehty prosessikuvaus. Opetuspalveluissa on kesken, oppimisen tuen uudistus on vaikuttanut tähän. Ohjetta ei ole vielä tehty.
- Oppimisen tuen uudistukseen liittyen kaikki lomakkeet ovat menossa uusiksi. Ollaan tekemässä syksyllä 2025. OPH:n mallilomakkeissa on oppilaan näkemyksen kuulemiselle oma kohtansa. Vantaan mallia on hyödynnetty.

- Koulutusta ja perehdytystä on tarkoitus järjestää vasta kun OPS-uudistus ja OPH:n ohjeet on tullut.

Tavoite 3. Kunnassa lasten ja nuorten palveluissa edistetään systemaattisesti lasten ja nuorten positiivista mielenterveyttä eli mielen hyvinvointia sekä ennaltaehkäistään mielenterveyden ongelmia. Henkilöstöllä on tarvittava mielenterveysosaaminen lasten ja nuorten tukemiseksi. Lapset ja nuoret saavat tarvitsemaansa tukea matalalla kynnyksellä ja viiveettä. Yhteistyö kunnan eri toimijoiden välillä sekä hyvinvointialueen kanssa on toimivaa ja koordinoitua. Lapset ja nuoret ohjataan sujuvasti tarvittavan avun ja tuen piiriin. (ind. 35)

Yleistä

Indikaattoreihin perustuva tavoite Oikeus elämään ja kehittymiseen teeman alta. Kunta on arvioinut lähtötasoksi 2, tavoitetaso vähintään 3. Viisi toimenpidettä, suoritettu 50 %

Muistiin tason 3 kuvaus: Kunnan lasten ja nuorten palveluissa on edistävään ja *ennaltaehkäisevään mielenterveystyöhön hyvät voimavarat*. Eri toimijoiden välillä on säännöllistä ja *hyvin toimivaa ja koordinoitua yhteistyötä*. Henkilöstöä on *koulutettu*, ja henkilöstöllä on hyvä *mielenterveysosaaminen* lasten ja nuorten tukemisesta. Palveluissa on *käytössä tutkittuja ja tuloksellisia menetelmiä*. Palvelujen kattavuutta ja toimivuutta *arvioidaan* melko säännöllisesti. *Lapset ja nuoret osallistuvat arviointiin*. Kunnan edistävää ja ennaltaehkäisevää mielenterveystyötä koskee myös lapsia, jotka oleskelevat Suomessa ilman oleskelulupaa tai viisumia sekä lapsia, jotka ovat Suomessa tilapäisellä oleskeluluvalla ilman kotikuntaa (ns. paperittomat lapset).

Edellytykset

Kiinnittää huomiota vielä tasokuvauksen vaatimukseen, erityisesti sen osalta, miten palvelujen kattavuutta ja toimivuutta arvioidaan. (ml. lasten osallisuus arvioinnissa).

Suosittelimme vahvasti lisäämään ylimääräisen lisätoimenpiteen liittyen yhteistyöhön hyvinvointialueen kanssa, jotta saatte varmistettua tavoitteen kuvauksessa olevan vaatimuksen lasten ja nuorten tuen saamisesta viiveettä. Hyvä kuvata toimenpiteeseen prosessikuvaus siitä, mitä olette jo saaneet aikaan varmistaen toimivan ja koordinoitun yhteistyön hyvinvointialueen kanssa. Tätä olette jo edistäneet hienosti, joten näin saatte sen myös näkyväksi ja usean toimijan tietoon.

Huomiot ja suositukset

TP1: Tuemme ja vahvistamme lasten ja nuorten mielen hyvinvointia ja vuorovaikutustaitoja ottamalla käyttöön Hyvän mielen Taitomerkin tai vastaavan mukaisia opetusmateriaaleja varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.

- ➔ Kuvatkaa tuloksiin, mitä menetelmiä on käytetty ja miten? (rakenne). KESY-kortteja voi käyttää myös perusopetuksessa keskustelun tukena.
- ➔ Tarkentakaa suunnitelman perusopetuksen osalta.
 - Kunnan kommentit: Todettava, että on oltu liian kunnianhimoisia tavoitteiden ja toimenpiteiden suhteen. Toiveena oli, että jokaiselle ikäluokalle saataisiin omat materiaalit tunne- ja vuorovaikutustaidoille, mutta asioiden vieminen arkeen on hidasta ja työlästä. Tunne- ja vuorovaikutustunteja pidetään jossain kouluissa ja luokissa, mutta ei kaikissa.
- ➔ Tämänkin on jo hieno tulos, jos jossain koulussa on saatu malli käyttöön.
 - Tästä voi tehdä kuvauksen, miten on saatu aikaiseksi ja jakaa hyvää käytäntöä muille kouluille. Esim. minkälaisia hyviä materiaaleja on kokeiltu? Mikä toimi, mikä ei?

TP2: Tuemme vanhemmuutta järjestämällä vanhemmuutta tukevia tilaisuuksia ja tapahtumia vähintään kerran vuodessa. **(tehty)**

TP3: Tuemme lasten mielen hyvinvoinnin kasvua ja kehitystä varhaiskasvatuksessa ja kouluissa toimintakulttuuria kehittämällä.

Provaka ja Prokoulu-toiminta on alkanut kahdessa perusopetuksen yksikössä ja kahdessa varhaiskasvatuksen yksikössä – HIENOA!

- ➔ Lisätäkää mittareihin varhaiskasvatusyksiköiden ja koulujen määrä, joissa toimintamalli on otettu käyttöön. (syksystä 2025 lähtien)
- ➔ Tehkää suunnitelma, miten lasten ja nuorten parissa toimivia yhdistyksiä tullaan tiedottamaan.

Pohtikaa lisäksi:

→Miten seuraatte PROvaka ja PROkoulu-toimintamallin vaikutuksia jatkossa?

→Miten seuraatte oppilaiden osallisuutta opiskeluhoitotöiden toiminnassa?

TP4: Ehkäisemme yksinäisyyttä sekä syrjäytymistä ja tuemme nuorta elämän muutostilanteissa, kuten koulu- ja opiskeluympäristön vaihtuessa, koulutusvalinnoissa ja työelämäsiirtymissä.

Kunnan kommentit:

- Ryhmyttämistä on tehty nuorisohjaajien osalta.
- Koulunuorisotyöntekijöitä on tullut yksi lisää. Toimivat pääasiassa yläkouluissa.
- Kouluissa ja oppitunneilla ryhmyttämistä on saatu lisättyä, sisällytettyä osaksi arkea.

→Kuvataa tämä saavutettu tulos! Mikä on mahdollistanut ryhmyttämisen osaksi arkea, kuvataa.

TP5: Tarjoamme mahdollisuuksia liikuntaan, virkistys-, harrastus-, kulttuuri- ja sosiaaliseen toimintaan. (ei kommentteja)

Kannattaa hyödyntää UNICEFin Hyvien käytäntöjen pankin materiaaleja, jotka löytyvät koordinaattoreiden Teamsista. Sinne koottu paljon lisätietoa tavoitteen tueksi.

Koordinaatioryhmän kommentit tapaamisessa:

- Rakenteisiin on saatu mm. kyselyt luokille siitä, miten mielen hyvinvointia tuetaan ja miten sitä on tuettu. Näitä käsitellään yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Luokkakohtaiset hyvinvointiprofiilit tärkeässä roolissa kuvaamassa myös muutosta ja työn vaikutuksia.
- Opiskeluhoitosuunnitelmassa yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä tärkeä, jota koulutetaan huomioimaan mielen hyvinvointi.
- OPS:iin kirjattu oppimisen tuen järjestelyt ja näitä vahvistettu.
- Tavoitteena saada yhteisövaikuttavuuden toimintamalli toimimaan. Nyt käytössä yksi puhelinnumero, jota kautta saadaan apua ja tukea nopeasti tiimin kautta. Tämä alkanut nyt vihdoin toimimaan. Lisätään ylimääräiseksi toimenpiteeksi.

Tavoite 4. Lasten kasvu ympäristö tukee lapsen oikeutta omaan kieleensä ja kulttuuriinsa. (Ind. 14)

Yleistä

Vaihdettu viime tapaamisen jälkeen vapaasti valituksi tavoitteeksi, mikä on erinomaista. Toimenpiteitä on konkretisoitu, erinomaista työtä! Yhdenvertaisuus. Lähtötaso 2, tavoitetaso vähintään 3. Kahdeksan toimenpidettä, Suoritettu 60 %, joten ollaan hyvässä aikataulussa.

Muistiin taso 3: Kieli- ja kulttuuritietoisuus toteutuu suurimmassa osassa yksiköitä ja toimialoja. Kunnassa vastataan lähes kaikkien kieli- ja kulttuuriryhmien tarpeisiin.

Ja taso 4: Toteutuu erinomaisesti

Varhaiskasvatus, perusopetus ja toinen aste sekä nuorisopalvelut toimivat kieli- ja kulttuuritietoisesti, jolloin kielet, kulttuurit ja katsomukset nivoutuvat osaksi oppimisen ja toiminnan kokonaisuutta. Kulttuuri- ja liikuntapalveluissa huomioidaan kulttuurinen ja kielellinen moninaisuus. Lapsen oman äidinkielen opetusta tarjotaan saavutettavasti. Kansallisten vähemmistökielten kuten romanin, kolmen Suomessa puhuttavan saamen kielen sekä viittomakielen opetusta tarjotaan ja kehitetään mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaan.

Lasta kannustetaan käyttämään omaa kieltään. Huoltajia informoidaan oman äidinkielen opiskelun mahdollisuuksista.

Edellytykset

Erinomainen tavoite, jolla pyritään tasoittamaan akuuttia haastetta kunnassa ja turvaamaan erityisesti haavoittuvan lapsiryhmän oikeudet monipuolisesti. Olette valinneet tavoitteen saavuttamiseksi useita konkreettisia toimenpiteitä, joilla olette edistäneet lapsen oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin samalla mahdollistaen integroitumisen suomalaiseen yhteiskuntaan.

Huomiot ja suositukset

TP1: Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden, joista suuri osa on ukrainalaistaustaisia, segregatiokehityksen ennaltaehkäiseminen koulupaikkasuunnittelulla. Pyrkimyksenä on sijoittaa oppilaat tasaisesti eri kouluihin. Ukrainalaislasten sijoittuminen näkyy kaikissa Riihimäen kouluissa eli ts. ukrainalaisia sekä myös muita maahanmuuttajataustaisia lapsia sijoitetaan kaikkiin Riihimäen kouluihin.

- ➔ Miten tämä on toteutunut? Nyt mittareista ei saa tarvittavassa määrin tietoa siitä, onko saatu toivottua tulosta aikaan (eli onko maahanmuuttajataustaisia lapsia sijoitettu kaikkiin Riihimäen kouluihin)
- ➔ Miettikää, miten avaatte konkreetista työtä, mitä olette tehneet? Pohtikaa vielä, onko tällä hetkellä kirjattu mitattava asia riittävä kuvamaan muutosta / tulosta?
- ➔ Tässä toimenpiteessä hyvä käydä keskustelua myös kaupunkikehityksen kanssa, jotta voitte tarkastella yhdessä keinoja tavoitteenne saavuttamiseen.

TP2: Erilaisia kerhoja ja harrastusmahdollisuuksia kehitetään kouluissa kaiken ikäisille lapsille ja nuorille, joissa maahan muuttaneet ja kantasuomalaiset toimivat yhdessä. Suurimpien maahanmuuttajaryhmien kielet huomioidaan harrastamismahdollisuuksista tiedottamisessa. Kaupunki tarjoaa lapsille ja nuorille erilaisia maksuttomia, matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia jokaisella peruskoululla. Harrastustoimintaan osallistuminen ei edellytä suomen kielen osaamista.

- ➔ Onko tietoa kohderyhmän osallistumisesta?
 - Ei ole mahdollista saada tietoa tästä tällä hetkellä – pohtikaa vielä, saatteko jotenkin osoitettua tuloksia tälle toimenpiteelle. Voiko Ukrainasta tulleeille tehdä omaa kyselyä siitä, ovatko löytäneet harrastamisen?

TP3: Kaikissa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksiköissä toimii Suomi-kerhot. Suomi-kerho on suunnattu yksikön lapsille, joiden kielitaitoa halutaan erityisesti kehittää. Kerhon toteuttaa yksikön henkilöstöön kuuluva opettaja tai hoitaja. Kerho kokoontuu säännöllisesti viikoittain. Kerhojen toimintaa tukee S2-Teams-tiimi, jota hallinnoivat S2-yhteyshenkilöt ylläpitäjinä.

- ➔ Erinomaista! Palautekyselyistä saatte tärkeää tietoa kävijöiden kokemuksista.

TP4: Suomi toisena kielenä oppimäärän eli S2-opetuksen kehittäminen Riihimäellä

- ➔ Kirjatkaa ylös lisämääräraha budjettikohtaan. Tämä on erinomainen tulos.

TP5: Kielitietoisuusmateriaalin käyttöönotto ja edelleen kehittäminen (Iv 2024-25) alakouluissa. Pohditaan mahdollisuuksia käyttöönottoon yläkouluilla. Vuosikellon avulla kiinnitetään huomiota kieliin, kulttuuriin ja kielitietoisuuteen yhdessä kaikkien oppilaiden kanssa ja oppilaita yhdistävästi.

- ➔ Erinomainen toimenpide, joka vastaa täysin tavoitteeseen. Mitä palautetta on saatu, kirjatkaa nämä ja käykää koordinaatioryhmässä läpi.

TP6: Valmistavan opetuksen ja perusopetuksen yhteistyön kehittäminen Riihimäen kunnassa, jotta maahanmuuttajilla olisi yhdenvertainen kohtelu koulupolullaan koulusta riippumatta. Valmistavan opetuksen raamit ja käytänteet tulevat kaikille valmistavan opettajille tutuiksi, sillä heillä on mahdollisuus osallistua kuukausitapaamisiin. Käytänteet yhtenäistyvät kunnassa. Oppilaille tarjotaan mahdollisuus tutustua tulevaan kouluunsa jo valmistavan luokan aikana.

- ➔ Erinomaista, että nämä toteutuneet.

TP7: Pyrimme saamaan oman äidinkielen opetuksen mahdollisuuden tutuksi koulujen kautta sekä hallinnollisella tiedottamisella. Toimimme, mikäli on mahdollisuuksia laajentaa kielivalikoimaa. Tavoitteena on tukea oman äidinkielen oppimista, sillä sen tiedetään tukevan kokonaisvaltaisesti oppimista.

➔ Hienoa työtä! Olette hyvin raportoineet toteumat.

TP8: Ehkäisemme eriarvoistumista huomioimalla esim. palveluiden suunnittelussa kieli- ja kulttuurikysymykset. (Hyvinvointisuunnitelma 2023–25)

➔ Upeasti saatu työ mukaan rakenteisiin, hienoa!

Kunnan kommentit tapaamisessa:

- Valmistavaa opetusta järjestetään tietyissä kouluissa, mutta siirryttäessä yleisopetukseen, pyritään katsomaan, että se ei määrittele heidän koulupolkuaan, vaan lapset eri puolille kaupunkia.
- HSM-kyselyissä kysytty taustatietoja liittyen, onko harrastusta aiemmin, mutta ei tietoa maahanmuuttajataustaisuudesta. Pohditaan, saadaanko tätä tietoa jostain.

Tavoite 5. Lasten ja nuorten kanssa työskentelevät aikuiset ja lasten kasvuympäristöt edistävät lasten vertaissuhteita ja varmistavat, ettei yksikään lapsi jää yksin. (ind. 68)

Yleistä

Osallisuus. Lähtötaso 2, tavoitetaso vähintään 3. Tavoitteessa on 5 toimenpidettä, suoritettu 70 %

Muistiin taso 3: Lasten vertaissuhteita tuetaan useimmissa kasvuympäristöissä. Lasten yksinäisyyttä käsittelevät kouluterveyskyselyn koulukohtaiset tulokset analysoidaan, ja niiden pohjalta tehdään toimenpiteitä. Lasten ja nuorten parissa työskentelevillä aikuisilla on pääsääntöisesti riittävä ymmärrys lasten ja nuorten vertaissuhteista ja erilaisista ryhmäilmiöistä. Syrjinnälle ja vertaissuhteiden puuttumiselle alttiit ryhmät tunnistetaan.

Edellytykset

Toimenpiteessä 2 erityisesti on tärkeää huomioida lasten ja nuorten kokemustieto. "tavoite on, että nuoret tulevat kohdatuiksi, vertaissuhteet vahvistuvat ja kaverisuhteet kehittyvät" – mistä tiedätte, että tavoitteessa on onnistuttu, jos ette kysy tätä lapsilta ja nuorilta? Tästä puhuttu myös 1. seurannassa.

Analysoitteko koulukohtaisia kouluterveyskyselyn tuloksia? (tasossa 3 ja 4 edellytyksenä)

Huomioidut ja suositukset

TP1: Lasten ja nuorten parissa työskenteleville aikuisille rakennetaan riittävää ymmärrystä lasten ja nuorten vertaissuhteista ja erilaisista ryhmäilmiöistä esim. koulutuksin.

- ➔ Kirjatkaa vielä suunnitelmaa, mitä koulutuksia ollaan järjestämässä tulevana vuotena?
- ➔ Tarkentakaa vielä, mitä koulutuksia on järjestetty (voi lisätä mittareiksi) – **tulokset!**
- ➔ Kuntana voitte luoda rakenteita, jolla varmistetaan se, että henkilöstö saa koulutusta tietyn väliajoin. Se on riittävä tulos, koska se on se, mitä te voitte kuntana tehdä.

TP2: Nuorisopalvelut järjestää ryhmätoimintaa, jonka tavoite on, että nuoret tulevat kohdatuiksi, vertaissuhteet vahvistuvat ja kaverisuhteet kehittyvät. (ei kommentteja)

TP3: Nuorisotilojen avoin toiminta ja kerhotoiminta

- ➔ Tarkentakaa mittareihin vuosittaiset kävijämäärät, jos mahdollista.
- ➔ Tarkentakaa toimenpiteen etenemiseen (tuloksiin), mikä on mahdollistanut tämän toimenpiteen? Mikä pysyvä rakenne on olemassa, joka mahdollistaa nuorisotilojen avoimen toiminnan jatkossakin? Eli onko jotain ns. uutta luotu?

TP4: Varhaiskasvatuksen yksiköiden tunnekerhot lasten ystävyssuhteiden lisäämiseen ja vahvistamiseen. Kaikissa yksiköissä toimii tunnekerho ja henkilöstöstä valittu Tunnetuutori huolehtii yksön tasolla siitä, että tunnetaidot huomioidaan. Henkilö huolehtii myös materiaalin hankkimisesta ja välittää tietoa yksikön sisällä.

- ➔ Kirjatkaa suunnitelmat loppusukaudelle.
- ➔ Tarkentakaa mittarit. Nyt mitattavassa asiassa merkattu "100", mitä tämä tarkoittaa?

TP5: Kummitoiminta, esiopetusikäiset ja alakouluikäiset

➔ Hienoa, että esiopetuksen ja alkuopetuksen yhteistyötä on tiivistetty ja tämä kirjattu myös OPSiin.

- ➔ Millä muin keinoin voitte jäntevöittää ja rakenteistaa tätä?

Kannattaa tutustua erityisesti tulosindikaattoriin liittyvään lisämateriaaliin LYK-koordinaattoreiden Team-ryhmässä (Hyvät käytännöt kanava, Osallisuuteen liittyvät indikaattorit)

https://suomenunicef.sharepoint.com/:w:/s/Lapsiystavallinenkunta-koordinaattorit/ER1m4Ffc74IPpNVjIZ1UOasBu17Br7qJwo4vaax_nOcmNQ?e=UMXLQp

Kunnan kommentit tapaamisessa

- Pohdittu kysymyksiä luokkien hyvinvointikyselyyn. Kokouksessa todettu, että yhteneväiset kysymykset auttaisivat tavoitteen etenemisen seurannassa.

Tavoite 6.

Luodaan koko kunnan yhteinen kiusaamisen ennaltaehkäisyn ja puuttumisen toimintasuunnitelma ja toimenpiteet.

Yleistä

Lasten näkemyksiin perustuva tavoite. Ei suoraan indikaattoria pohjana. Tavoitteena on kiusaamiseen liittyvän indikaattorin taso 3. Kolme toimenpidettä, suoritettu 80 %.

Edellytykset

Arviointitapaamiseen UNICEF edellyttää kuntaa pyytämään lapsilta ja nuorilta arvion siitä, minkälaisia konkreettisia tuloksia toimenpiteillä on saavutettu toimintasuunnitelmakauden aikana.

- ➔ **Tehkää suunnitelma** siitä, miten lapset ja nuoret arvioivat tämän toimenpiteen toteutumista ennen arviointitapaamista.

Apuna voitte käyttää seuraavia kysymyksiä:

- Miten toimenpiteet ovat onnistuneet?
- Ovatko lapset tietoisia tehdyistä toimenpiteistä? Miten viestitty?
- Näkyvätkö ja kuuluvatko toimenpiteet lasten arjessa konkreettisina muutoksina?
- Miten lapset itse arvioivat toimenpiteiden vaikuttaneen kiusaamiseen Riihimäellä? Onko kiusaaminen vähentynyt? Onko siihen puututtu tehokkaammin?

Huomiot ja suositukset

TP1: Kiusaamisen vastaisen toimintasuunnitelman laadinta. Reilu-Riksu-toimintamalli. **(tehty)**

➔ Hienoa! Toimintamallia on tehty laajalla kokoonpanolla, lapsia ja nuoria kuullen!

- ➔ Arviointia varten kuvatkaa, miten toimintamallin jalkautus on onnistunut. Onko kiusaaminen vähentynyt tai puuttuminen tehostunut?
- ➔ Mistä tiedätte, että malli on toimiva? Oletteko selvittäneet asiaa suoraan oppilailta?

TP2: Reilu Riksu -toimintamalli jalkautetaan kaikkiin perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen yksiköihin.

- ➔ Kirjatkaa suunnitelma, miten vielä jatkatte jalkautusta. Pitäkää mielessä tulosten mittaaminen.

TP3: Lisätään lasten ja nuorten parissa toimivien ammattilaisten osaamista kiusaamisen ennaltaehkäisyssä ja puuttumisessa. **(tehty)**

Kunnan kommentit tapaamisesta:

- Tulosten arvioimista on pohdittu paljon. Raportoitujen kiusaamistilanteiden määrä ei ole hyvä mittari. Eikä myös se, että onko ne ratkaistu.
- Pohdittu, jos laitetaan koulujen hyvinvointikyselyyn kysymys liittyen kiusaamiseen, joka olisi kaikissa kouluissa sama, jotta kehitystä voitaisiin seurata.

5. Palaute Suomen UNICEFille ja seuraavat askeleet

Kunnan Lapsiystävällinen kunta -työn seuraavat askeleet

Suomen UNICEF toimittaa seurantatapaamisen lomakkeen kunnalle viimeistään kahden viikon kuluessa tapaamisesta. Lapsiystävällinen kunta -työssä etenemiseksi, kunnan on otettava huomioon tähän lomakkeeseen kirjatut ”Suomen UNICEFin suositukset ja edellytykset”.

Kunnan on tehtävä muutokset tähän mennessä:

Elokuu 2025

Seuraavan seurantatapaamisen arvioitu ajankohta:

Kunnan on mahdollista saada UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -tunnustus noin vuoden kuluttua **toisesta** seurantatapaamisesta. UNICEF myöntää Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen, mikäli kunnan työ on edennyt [tunnustuksen](#) kriteerien mukaisesti. Ennen tunnustuksen myöntämistä pidetään arviointitapaaminen, jossa arvioidaan kunnan Lapsiystävällinen kunta -työn toimintasuunnitelmassa olevien toimenpiteiden toteutumista ja tuloksia.

Arviointitapaamisen arvioitu ajankohta tällä hetkellä:

Kesäkuu 2026

Kiitos, että olette lasten puolella! Mahtavaa, että voimme tehdä yhdessä työtä yhä lapsiystävällisemmän Suomen rakentamiseksi!